

- Zawiszewski E.: Jezus historii czy Chrystus wiary? SLF s. 74-77.
 — Rola świątyni w drugiej księdze Machabejskiej. „Studia Pelplińskie” 6:1976 s. 85-89.
 Ziembka W.: Oryginalność nauki Jezusa w porównaniu z innymi systemami religijnymi. SLF s. 91-103.
 Ziółkowski Z.: Problemy natchnienia biblijnego. XVI Kongres Bibliistów Polskich (Kielce 4-6 IX 1978 r.). „Życie i Myśl” 1979 z. 4 s. 128-130.

HUBERT ORDON SDS

KRONIKA SZKOŁY BIBLIJNEJ PRZY WYDZIALE TEOLOGICZNYM KUL ZA ROK AKADEMICKI 1978/1979

1. SPRAWY PERSONALNE

Zespół pracowników naukowych Szkoły Biblijnej tworzyło osiem osób: o. prof. dr hab. H. Langkammer OFM, pełniący funkcję kierownika, ks. prof. dr hab. L. Stachowiak, ks. doc. dr hab. J. Kudasiewicz, ks. doc. dr hab. J. Homerski, ks. doc. dr hab. M. Filipiak, ks. doc. dr hab. J. Szłaga, ks. dr R. Rubinkiewicz SDB. W związku z przejściem na zasłużoną emeryturę ks. prof. dr hab. F. Gryglewicz a oraz wyjazdem na studia specjalistyczne za granicę ks. dr. A. Troniny został zaangażowany w charakterze asystenta ks. dr H. Ordon SDS.

Liczba studentów Szkoły wynosiła 12 osób, z czego na roku I 6, na roku II, III i IV po 2.

Dnia 28 III 1979 uroczystość wręczono ks. prof. dr. hab. S. Łachowi, tak bardzo zasłużonemu dla Szkoły, księgę pamiątkową. Stanowi ją zeszyt 1 tomu 25 „Roczników Teologiczno-Kanonicznych”.

2. STOPNIE NAUKOWE

W trakcie roku sprawozdawczego tytuł doktora teologii w zakresie nauk biblijnych uzyskał ks. mgr A. Miller na podstawie egzaminu i pracy pt. *Debar Jahve w Psalterzu* oraz ks. mgr J. Wilk SDB na podstawie egzaminu i przedstawionej dysertacji pt. *Droga ludu Bożego w Liście do Hebrajczyków*.

Stopnie licencjata teologii ze specjalizacji biblijnej otrzymali: o. B. Arndt OFM, ks. S. Hareźga, ks. R. Krawczyk, ks. A. Szewciw.

Studia teologiczne uwieńczyły dyplomem magisterskim na podstawie prac pisanych na seminariach biblijnych następujące osoby: ks. H. Bietzke, ks. J. Chlebicz, ks. W. Czajka, ks. M. Filip, ks. S. Fofil, ks. J. Jankowski, ks. F. Klukowski, ks. J. Krajewski, ks. W. Kwiecień, ks. M. Magda, ks. J. Matusiak, A. Mazur, ks. J. Pawlik, s. K. Ptaszkowska, ks. R. Rak, ks. W. Rosiński, ks. M. Skarżyński, ks. J. Smolak, ks. A. Staszkiwicz, ks. J. Szamocki, ks. K. Szarkowicz, ks. M. Szczepaniak, ks. J. Tokarczyk, ks. H. Witezyk, ks. J. Wójcik, B. Zawadzki.

3. ODCZYTY I SPOTKANIA DYSKUSYJNE

Towarzystwo Naukowe KUL zorganizowało przy udziale wykładowców Szkoły w dniach 27-30 XI 1978 w auli uniwersyteckiej cykl wykładów publicznych na temat: „Kościół w świetle Biblii”. Program prelekcji przedstawiał się następująco:

ks. prof. dr hab. L. Stachowiak — *Od „Zgromadzenia Jahwe” do Kościoła. Elementy eklezjalne w ST*; ks. dr H. Ordon SDS — *U progę uniwersalizmu Kościoła. Rola perykopy o chrzcie pierwszych pogan (Dz 10,1-11,18) w historyzobawczej perspektywie św. Łukasza*; ks. dr R. Rubinkiewicz SDB — *Królestwo Syna Człowieczego w Ewangelii „kościelnej”*; ks. prof. dr hab. H. Langkammer OFM — *Podstawy chrystologiczne eklezjologii św. Pawła*.

W ramach współpracy KUL z innymi ośrodkami myśli teologicznej wystąpili 21 III 1979 z wykładami dwaj profesorowie z Uniwersytetu J. Gutenberga w Moguncji. Prof. W. Gross mówił na temat: *Lügenprophet und ungehorsamer Gotteseemann in 1 Kön 13. Rollenanalyse als Instrument theologischer Interpretation eines alttestamentlichen erzählenden Textes (1 Kön 12,33bc; 13.1.2ab.3bcd.4-30)*, a prof. L. Schenke wygłosił referat pt. *Das literarische Problem von Joh. 6, 26-58*. Po obu odczytach wywiązała się dyskusja.

W dniu 26 III 1979 przedstawił na spotkaniu sekcji biblijnej Towarzystwa Naukowego KUL ks. prof. dr hab. F. Gryglewicz opracowaną przez siebie problematykę *Życie chrześcijańskie w Ewangelii Janowej*. Po wykładzie rozwinęła się rzeczowa dyskusja.

4. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA PRACOWNIKÓW SZKOŁY:

O. prof. dr hab. H. Langkammer OFM

Zjazdy naukowe

XVII Kongres Bibliistów Polskich. Nysa 3-4 IX 1979.

Referaty i okolicznościowe wykłady

Podstawy chrystologiczne eklezjologii św. Pawła. Lublin, aula KUL 30 XI 1978; *Grundlagen der kosmischen Christologie in der Urkirche*. Bochum, Ruhr — Universität 22 VI 1979.

Ks. prof. dr hab. L. Stachowiak

Zjazdy naukowe

Biblijny Zjazd Ekumeniczny. Berno 3 IX 1979.

Referaty i okolicznościowe wykłady

Idea Boga jedynego i osobowego. Łódź, KIK 16 III 1979.

Koncepcja człowieka w ST. Niepokalanów 23 IV 1979.

Die polnische Bibelwissenschaft nach dem Vaticanum II. Berno 3 IX 1979.

Prace wydrukowane

Hasła w Encyklopedii Katolickiej. T. 3. Lublin 1979: *Daniel, Księga Daniela, Cud w ST, Ciało w ST, Chrzest Janowy, Cierpienie, Chasydyzm, Charyzmaty ST*.

Ks. doc. dr hab. J. Kudasiewicz

Zjazdy naukowe

Kurs Homiletyczno-katechetyczno-liturgiczny, Warszawa, ATK 11-13 IX 1978. Ogólnopolskie Sympozjum teologiczno-kanoniczne. Lublin, KUL 4-5 V 1979. XVII Kongres Bibliistów Polskich. Nysa 3-4 IX 1979.

Referaty i okolicznościowe wykłady

Słowo Boże w odnowionej liturgii pogrzebu. Warszawa, ATK 11 IX 1978. *Urząd a charyzmat w świetle listów Pawłowych*. Lublin, KUL 5 V 1979. *Słowo Jezusa pełne mocy*. Nysa 4 IX 1979. *Służba istotną treścią chrześcijańskiego powołania według „Redemptor Hominis” Jana Pawła II*. Częstochowa—Jasna Góra 26 IX 1979.

Prace wydrukowane

Hasła w Encyklopedii Katolickiej. T. 3. Lublin 1979: *Chrzest Jezusa, Chrzest w NT, Cuda Jezusa, Dąbrowski E*.

Ks. doc. dr hab. J. Homerski

Zjazdy naukowe

Wykłady uniwersyteckie dla duchowieństwa, Lublin KUL 21-23 VIII 1979.

Referaty i okolicznościowe wykłady

Wychowanie do wiary w tradycji biblijnej i eklezjalnej, Lublin, aula KUL 21 VIII 1979.

Prace wydrukowane

Idea Królestwa Bożego w Księdze Daniela. W: *Królestwo Boże w Piśmie św.*, Red. S. Lach i M. Filipiak, Lublin 1976 s. 51-62; *Starotestamentalne cytaty w Ewangelii Mateusza*. RTK 24:1977 z. 1 s. 31-39; *Cierpiący Wybawca i Orędownik. Analiza egzegetyczno-teologiczna perykopy Iz 52,13-53,12*. RTK 24:1977 z. 4 s. 75-90; *Biblijna hermeneutyka*. W: *Encyklopedia Katolicka*, T. 2, Lublin 1976 kol. 464-468; Rec.: F. Gryglewicz. *Słowo Ciałem się stało. Pochodzenie Jezusa Chrystusa w Nowym Testamencie*. Lublin 1976. RTK 24:1977 z. 1 s. 88-90.

Ks. doc. dr hab. M. Filipiak

Referaty i okolicznościowe wykłady

Cykl wykładów na temat dekalogu, Łomża 1978.

Prace wydrukowane

Życie ludzkie w świadectwie Biblii. RTK 24:1977 z. 1 s. 21-29.

Ks. doc. dr hab. J. Szlaga

Referaty i okolicznościowe wykłady

O współpracy KUL z Uniwersytetem Sacro Cuore w Mediolanie. Rzym, Radio Watykańskie 13 XI 1978; *Idea wyzwolenia człowieka w Ewangelii*. Lublin, aula KUL 17 XI 1978; *Co znaczyło być chrześcijaninem w Kościele pierwotnym?* (6 wykładów). Lublin 21-23 XI 1978. *Jak rozumieć Pismo św.?* Lublin 8 XII 1978; *Nowotestamentalna metanoiā*. Rzym, Radio Watykańskie 3 II 1979; *Nauka Jezusa o Królestwie Bożym*. Rzym, Radio Watykańskie 10 II 1979; *Główne wątki w nauczaniu Jezusa Chrystusa*. Rzym, Radio Watykańskie 17 II 1979; *Maryja w działalności publicznej Jezusa*. Rzym, Radio Watykańskie 24 II 1979; *Nowotestamentalna teologia pokuty*. Pelplin 10 IV 1979; *Teologia „Listu do Hebrajczyków”*; Pelplin 11 IV 1979; *Proroctwo Kajfasza z J 11,49*. Opole 25 IV 1979; *Jak czytać Pismo św.?* Lublin KIK 27 IV 1979.

Prace wydrukowane

Jaką Ewangelię należy przepowiadać? ODC 28:1977 s. 327-338; *V Tydzień Biblijny na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim*. RBL 30:1977 s. 217. *V Tydzień Biblijny*. Biuletyn Informacyjny KUL 6:1977 z. 1(11) s. 90-91. Hasła w Encyklopedii Katolickiej. T. 3. Lublin 1979: *Chasor*, *Chasydyzm*, *Chester Beatty papirusy*, *Chyliński S.B.*, *Coccejus (Coch) J.*, *Corpus Hermeticum*, *Cremer H.*, *Człowiek nowy*, *Czystość*, *Deimel A.*, *Demon*, *Deuteronomiczna tradycja*, *Dobry Pasterz*.

Ks. dr R. Rubinkiewicz SDB

Zjazdy naukowe

XXXIV Kongres Studiorum Novi Testamenti Societatis. Durham 20—24 VIII 1979; XVII Kongres Bibliistów Polskich. Nysa 2—4 IX 1979.

Referaty i okolicznościowe wykłady

Królestwo Syna Człowieczego w Ewangelii „kościelnej”. Lublin, aula KUL 29 IX 1978; *Wybrane zagadnienia z teologii biblijnej NT (cykl wykładów)*. Siedlce X 1978-VI 1979.

Ks. dr H. Ordon SDS

Zjazdy Naukowe

XVII Kongres Bibliistów Polskich. Nysa 3—4 IX 1979.

Referaty i okolicznościowe wykłady

Ewangelizacja a rady ewangeliczne według adhortacji Pawła VI „Ewangelii nuntiandi”. Bagno, WSD Salwatorianów 21 VI 1978; *U progu uniwersalizmu Kościoła. Rola perykopy o chrzcie pierwszych pogan (Dz 10,1-11,18) w historiozbawczej perspektywie Łukasza*. Lublin, aula KUL 28 XI 1978; *Trudne strony Biblii* (6 wykładów). Zakopane 25-30 VI 1979.

Prace wydrukowane

Sprawozdanie z posiedzeń sekcji biblijnej. W: *Teologia a antropologia. Kongres Teologów Polskich 21-23 IX 1971*. Red. M. Jaworski i A. Kubiś. Kraków 1972 s. 213-218; *Znaczenie określenia „Duch Jezusa” w Dz 16,7*. W: *Studia z teologii św. Łukasza*. Red. F. Gryglewicz. Poznań 1973 s. 72-79.

Zwraca się uwagę P.T. Czytelników, że w powyższym przedstawieniu zostały uwzględnione tylko publikacje wcześniejsze wykładawców Szkoły Biblijnej i nie ujęte w poprzednich sprawozdaniach oraz przygotowane przez nich hasła, jakie ukazały się w *Encyklopedii Katolickiej*, T. 3. Lublin 1979. Pozostałe ich prace drukowane zawiera artykuł poświęcony polskiej bibliografii biblijnej za rok 1978/1979, znajdujący się w tym numerze.

Jan Szlaga. *Nowość Przymierza Chrystusowego według „Listu do Hebrajczyków”*. Lublin 1979 ss. 143. RW KUL.

Jest to rozprawa habilitacyjna ukończona pod koniec 1974 r. Jej Autor postanowił odszukać wszystkie te wątki argumentacji *Listu do Hebrajczyków*, które przedstawiają przymierze Chrystusowe jako nowe „nie tylko dlatego, że jest inne, lecz dlatego, że jest przede wszystkim lepsze” (s. 17). Praca zawiera trzy rozdziały. Najprzód Autor analizuje kluczowe dla tematu terminy *kainos*, *neos* i *diathēkē* (s. 21-56). Dwa pierwsze znaczą „nowy” i służą na określenie przymierza Chrystusowego (Hbr 8,8.13; 9,15 — *kainos*; 12,24 — *neos*). Po długiej analizie tekstów Autor dochodzi do wniosku, że „[...] *kainos* pojawia się zawsze tam, gdzie chodzi o podkreślenie zbawczego dzieła Jezusa i jego dopełnienia się w rzeczywistości eschatycznej. *Neos* z kolei uwypukla tę rzeczywistość w aspekcie jej realizowania się także w teraźniejszości” (s. 28). Gdy chodzi zaś o *List do Hebrajczyków*, to nowe przymierze ukazane jest „[...] zarówno jako nowa postać starego przymierza, jak też jako przymierze całkowicie nowe, którego przedtem nie było” (s. 28).

Nie mniej gruntowna analiza filologiczno-egzegetyczna poprzedza ustalenie znaczenia *diathēkē*. W Grecji stosowano ten termin na oznaczenie testamentu, czyli ostatecznej woli człowieka co do rozporządzenia jego dobrami po śmierci. Jednakże w *Liście do Hebrajczyków* zakres tego pojęcia jest znacznie szerszy, gdyż u jego podłoża leży hebrajski termin *b'ērith*, który służy na oznaczenie Bożego postanowienia decydującego o sojuszu Boga z narodem oraz bardziej akcentuje inicjatywę Boga. Doskonałość owego związku zależy tutaj od pośredników poręczających Boże obietnice. Chrystus będąc wyższym kapłanem od Aarona, sprawując lepszą od poprzedniej liturgię, miał też lepsze obietnice i tym samym zawarł lepsze przymierze z Bogiem. Będąc zarówno Bogiem, jak i człowiekiem reprezentował w równym stopniu jedną i drugą stronę układu i dlatego był doskonałym pośrednikiem przymierza.